

Sygn. akt: I C 1307/18 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2018 r.

Sąd Rejonowy w Szczytnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Podubińska
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Krystyna Hartung

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 października 2018 r. w S.

sprawy z powództwa U. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.
przeciwko Z. M.

o zapłatę

Oddała powództwo.

Sygn. akt I C 1307/18 upr

UZASADNIENIE

Powód U. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wniósł pozew, domagając się zasądzenia od pozwanego Z. M. na swoją rzecz kwoty 678,85 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że powód dochodzi roszczenia wynikającego z umowy pomiędzy pozwanym, a (...) S.A. w W. zawartej 11.12.2008 roku. Pozwany nie wywiązał się z nałożonego umową obowiązku.

W dniu 28 czerwca 2016 r. (...) zawarł z powodem, który w ten sposób uzyskał legitymację czynną, umowę przelewu wierzytelności. Powód wysłał do pozwanego wezwanie do zapłaty, zawiadomienie o przelewie wierzytelności. Pozwany w odpowiedzi na to dokonał dobrowolnych wpłat na poczet zadłużenia, tym samym uznał zadłużenie. Za uznanie należy bowiem potraktować każdy przypadek dobrowolnego wyraźnego zachowania, z którego wynika, że dłużnik uznaje zobowiązanie za istniejące, a zatem zapłata części długu. Natomiast każde zachowanie, które może być zakwalifikowane jako uznanie wystarczające do przerwania biegu przedawnienia, może być także potraktowane jako zrzeczenie się korzystania z zarzutu przedawnienia.

Pozwany zawiadomiony prawidłowo o terminie rozprawy nie stawił się, nie usprawiedliwił swojej nieobecności, nie złożył odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 11 grudnia 2008 r. pozwany Z. M. zawarł z (...) S.A. w W. umowę pożyczki o nr (...), na mocy której bank udzielił mu pożyczki w nieustalonej kwocie, które to pożyczkobiorca zobowiązał się spłacić w nieustalonej liczbie

tygodniowych rat o nieustalonej wysokości. W pkt. 20 umowy ustalono, iż w przypadku opóźnienia się pożyczkobiorcy ze spłatą kwoty równej co najmniej dwóm równym ratom pożyczkodawca może wezwać go do zapłaty zaległej kwoty w terminie 7 dni od wezwania, a w braku zapłaty wypowiedzieć umowę w terminie 30 dni od doręczenia wypowiedzenia. W dniu 9.10.2013 roku umowa została skierowana do windykacji.

Powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W. w dniu 28 czerwca 2016 r. zawarł z (...) spółka z siedzibą w L. (cedent) umowę przelewu wierzytelności, na mocy której cedent przełał na rzecz powoda wszystkie wierzytelności na warunkach określonych w umowie, przy czym zgodnie z umową każda z wierzytelności była przelewana oddzielnie za cenę jednostkową. Przeniesienie tytułu prawnego do wszystkich wierzytelności miało nastąpić ze skutkiem wstecznym w dacie zawarcia umowy z warunkiem zawieszającym zapłaty przez Fundusz na rzecz cedenta ceny umownej. Do umowy załączono m.in. Załącznik nr 1- listę wierzytelności stanowiącą integralną część umowy, w którym pod poz. nr (...) wykazano wierzytelność przysługującą wobec pozwanego w kwocie 737,60 zł.

W dniu 18 sierpnia 2016 roku powód zawiadomił pozwanego o cesji wierzytelności oraz przesłał propozycję porozumienia spłaty zadłużenia w dwóch równych ratach. Powód odnotował 3 wpłaty dokonane w imieniu pozwanego- w dniach 26.09.2016- 50 zł, 30.09.2016 – 20 złotych, 31.10.2016 – 70 zł.

(dowód: fragmenty umowy sprzedaży wierzytelności wraz z załącznikiem nr 1 – lista wierzytelności K 5-9 , kserokopia 2 stron umowy pożyczki K 4, oświadczenie serwisanta wierzytelności K 10, pisma skierowane do pozwanego K 15, 16).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, że pozwany w toku procesu zachował postawę bierną. Nie złożył odpowiedzi na pozew i nie stawiał się na rozprawie, tym samym spełnione zostały przesłanki warunkujące i obligujące Sąd do wydania wyroku zaocznego. Zgodnie z art. 339 § 1 i 2 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Niezależnie od wynikającego z art. 339 § 2 k.p.c. domniemania prawdziwości twierdzeń powoda o rzeczywistym stanie rzeczy, sąd ma każdorazowo obowiązek krytycznego ustosunkowania się do twierdzeń powoda z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. W przypadku wątpliwości w tym przedmiocie, sąd ma obowiązek przeprowadzić postępowanie dowodowe z urzędu (por. wyrok S.N. z 20 października 1998 r. I CKU 85/98; Wyrok S.N. z dnia 15 marca 1996 r. (...) 26/96).

Ponadto nieusprawiedliwione niestawiennictwo pozwanego na rozprawę nie zwalnia Sądu od badania roszczenia powoda pod kątem jego zgodności z prawem. Zgodzić się należy ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97 (LEX nr 37430), zgodnie z którym przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Obowiązkiem sądu rozpoznającego sprawę w warunkach zaoczności jest zawsze rozważenie, czy w świetle przepisów prawa materialnego twierdzenia strony powodowej uzasadniają uwzględnienie żądania.

W niniejszej sprawie niewątpliwym było w świetle przedstawionych przez powoda dokumentów, że pozwanego z pierwotnym wierzycielem łączyła umowa pożyczki zawarta w dniu 11 grudnia 2008 r. oraz to, że pozwany nie wywiązał się z postanowień nałożonych na niego tą umową. Sąd przyjął również, że w wyniku dokonanych cesji wierzytelności, w tym cesji z 28.06.2016 roku, wierzytelność z tego tytułu została przeniesiona na powoda.

Natomiast trzeba wskazać, że Sąd orzekając po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018. (...)), zobowiązany jest badać z własnej inicjatywy na

podstawie art. 5 ust. 4 przytoczonej umowy, czy roszczenie nie jest przedawnione i w niniejszej sprawie w oparciu o przedstawione dowody Sąd uznał, że powód nie wykazał, że roszczenie nie uległo przedawnieniu.

Według art. 117 § 1 k.c. przedawnieniu ulegają roszczenia majątkowe, a taki charakter ma niewątpliwie roszczenie wynikające z umowy pożyczki. Zgodnie z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat sześć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej trzy lata, przy czym zgodnie z ustawą z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2018.1104), która weszła w życie z dniem 9 lipca 2018 roku, koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata.

Zgodnie z art. 117 § 2¹ k.c. po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi, a nie budzi wątpliwości, że powód ma taki status, zatem ten przepis znajdzie zastosowanie w niniejszej sprawie.

Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120 § 1 k.c.). Roszczenie staje się zaś wymagalne po upływie terminu do jego spełnienia. Powód w pozwie nie wskazał na datę wymagalności roszczenia, brak jest też dokumentu wypowiedzającego umowę przez wierzyciela pierwotnego. Należy podkreślić, że złożona przez powoda kserokopia umowy jest nieczytelna w zakresie istotnych jej postanowień- okresu na jaki została zawarta, wysokości poszczególnych rat. Powód dołączył także tylko jej fragment, 2 pierwsze strony, postanowienia umowy określające warunki jej wypowiedzenia nie zostały sądowi przedstawione. Mimo wezwania do ich nadesłania, braki te nie zostały uzupełnione, wobec czego w oparciu o złożone fragmentaryczne dowody nie ma możliwości ustalenia terminu wymagalności.

Powód powołuje się na wpłaty dokonane przez pozwanego po dokonaniu cesji wierzytelności i wywodzi, że stanowi to dorozumiany wyraz uznania powództwa, a tym samym także zrzeczenia się korzystania z zarzutu przedawnienia.

Z uzasadnienia pozwu nie wynika jednoznacznie na którą z tych okoliczności powód się powołuje. Ma to natomiast zasadnicze znaczenie w niniejszej sprawie w związku z dokonaną ustawą z dnia 13 kwietnia 2018 roku nowelizacją przepisów dotyczących przedawnienia, w szczególności dodaniem art. 117 § 2¹ k.c. Skutki tych dwóch oświadczeń dłużnika po tej nowelizacji w przypadku, gdy mamy do czynienia z roszczeniem skierowanym w stosunku do konsumenta, są odmienne. W przypadku roszczenia nieprzedawnionego takie działanie stanowiące dorozumiane uznanie roszczenia powoduje przerwę w biegu przedawnienia i nie zachodzą przeszkody do dochodzenia go przed sądem. Natomiast w świetle jednoznacznego brzmienia przepisu art. 117 § 2¹ k.c. należy uznać, że upływ okresu przedawnienia stanowi bezwzględną przeszkodę w dochodzeniu roszczenia przed sądem i brak jest podstaw do przyjęcia, że ewentualne zrzeczenie się korzystania z zarzutu przedawnienia przez konsumenta stan ten zmienia. Za takim wnioskiem przemawia zestawienie cytowanego przepisu z przepisem art. 117§2 kc określającym ogólną regułę, w którym to określono skutki zrzeczenia się korzystania z zarzutu przedawnienia przez podmioty inne, niż konsument.

Należy też wskazać, że wniosek ten znajduje potwierdzenie w uzasadnieniu projektu ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, w którym wskazano, że „celem tej zmiany jest zaostrenie reżimu przedawnienia roszczeń przysługujących przedsiębiorcom wobec konsumentów przez związanie z upływem terminu przedawnienia - z mocy samego prawa - skutku w postaci niemożliwości skutecznego zaspokojenia roszczenia.

Rozwiązanie to będzie stanowić regulację szczególną wobec regulacji z art. 117 § 2 k.c., zgodnie z którym ustawowym skutkiem przedawnienia jest powstanie, po upływie terminu przedawnienia, po stronie tego, przeciw komu przysługuje roszczenie, uprawnienia do uchylenia się od jego zaspokojenia, czyli powstanie tzw. zarzutu peremptryjnego. Wykonanie tego uprawnienia powoduje, że roszczenie nie może być dochodzone. Roszczenie, w stosunku do którego skutecznie podniesiono zarzut przedawnienia, nie wygasa, lecz zamienia się w tzw. zobowiązanie niezupełne (naturalne), którego cechą jest niemożność jego przymusowej realizacji. (...) W projekcie proponuje się,

aby w przypadku roszczeń przysługujących przeciwko konsumentowi już z chwilą upływu terminu przedawnienia następowało przekształcenie roszczenia w zobowiązanie niepełne (naturalne), a zatem powstaje niemożność jego przymusowej realizacji.

Za przyjęciem takiego rozwiązania, uniezależniającego przekształcenie roszczenia w zobowiązanie naturalne od podniesienia zarzutu peremptoryjnego, przemawia potrzeba zapewnienia konsumentowi, jako słabszej stronie stosunku prawnego, niezbędnej ochrony. Rozwiązanie takie będzie miało też charakter dyscyplinujący uprawnionego - potencjalne zagrożenie skutkami przedawnienia już z mocy samej ustawy, a nie w wyniku podniesienia zarzutu, zmobilizuje przedsiębiorcę, aby wykonał swoje prawo podmiotowe, poprzez realizację przysługującego mu roszczenia w określonym terminie, doprowadzając w ten sposób do zgodności stanu faktycznego z obowiązującym prawem.

Za wprowadzeniem omawianego rozwiązania przemawia także to, że czasowe ograniczenie możliwości dochodzenia przez przedsiębiorcę obowiązku świadczenia nie powinno być uzależnione wyłącznie od woli konsumenta będącego słabszą stroną stosunku prawnego i nie zawsze świadomego możliwości podniesienia zarzutu przedawnienia. Wobec tego, w obrocie konsumenckim uwzględnianie przedawnienia na zarzut nie wydaje się znajdować wystarczającego uzasadnienia z punktu widzenia zasad państwa prawa, takich jak obiektywna przewidywalność skutków zachowań podmiotów prawa cywilnego oraz pewność i bezpieczeństwo obrotu prawnego.

Z tego względu jest uzasadnione wprowadzenie proponowanego w projekcie rozwiązania ograniczającego znaczenie woli stron w kształtowaniu stosunków prawnych w obrocie konsumenckim. Rozwiązanie zawarte w projektowanym art. 117 § 2¹ k.c. przesądzi zatem, że ustawowym skutkiem upływu przedawnienia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi będzie przekształcenie tego roszczenia w zobowiązanie naturalne. Z tą chwilą, z mocy samego prawa, będzie następować niemożność przymusowej realizacji roszczenia, czyli niemożność jego dochodzenia przed sądem.”

Skoro zatem skutki upływu terminu przedawnienia następują z mocy ustawy nie ma podstaw do stosowania reguł dotyczących zrzeczenia się korzystania z zarzutu przedawnienia. Wobec takiego ukształtowania przepisów to powód w świetle obowiązujących regulacji i treści art. 6 kc miał obecnie obowiązek wykazać, że roszczenie nie uległo przedawnieniu w dacie, gdy pozwany dokonał wpłat, tj. że doszło do uznania powództwa skutkującego przerwą biegu przedawnienia. W niniejszej sprawie powód powyższego nie udowodnił, zaś dowody dołączone do pozwu dają podstawę do uznania z dużym prawdopodobieństwem, iż roszczenie w dacie dokonywania tych wpłat było przedawnione. Umowa pożyczki została zawarta w 2008 roku, we październiku 2013 roku (pieczęć na kserokopii umowy) została skierowana do windykacji, co daje podstawę do przyjęcia, że w chwili dokonywania pierwszej wpłaty przez pozwanego upłynął okres 3 letni od daty wymagalności roszczenia, a zatem było ono już przedawnione. Zgodnie natomiast z art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 roku roszczenia przedawnione przysługujące przeciwko konsumentowi, co do których do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie podniesiono zarzutu przedawnienia, podlegają z tym dniem skutkom przedawnienia określonym w ustawie zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Z podanych względów, na podstawie przytoczonych wyżej przepisów, powództwo należało oddalić.

ZARZĄDZENIE

- (...)
- (...)
- (...)

S.,(...)